

Előfizetési árak:

Egy évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hónapra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a várca-
szállás mellett.

Hirdetések:

Egy hasábos petty
sorankint 5 kr-vel
számítatnak.

Világosság és igazság.

— december 22.

A nemzetet, melynek oly nagy szüksége lenne a békességre, nem engedik nyugalomhoz jutni és a más időkben ilyenkor már láthatólag közelgő ünnepi hangulat ma könnyen átcsaphat épen az ellenkezőbe. A politikai mozgalom magas hullámokat vet az egész országban és köröskörül mennydörgő kiáltások hallatszanak s villámokat szór a harag. Még alig hangzott el az aradi szabadelvűpárt nyilatkozata és báró Bánffy miniszterelnöknek arra adott magas politikai válasza, máris újfent vad csatakiáltás és hadi lárma tölti be az egész országot és ellenségek állnak egymással szemben ott, hol barátoknak és társaknak kellene egymásnak békejobbot nyújtaniok. És mindenütt ugyanaz a kiáltás hallható: „A mi részünkön van az igazság!” Az elnökválasztás alkalmából gróf Apponyi beszédet tart, melyben a maga módja szerint világítja meg a helyzetet; ugyanaznap megjelenik a függetlenségi párt szózata és a rá következő napon Tisza Kálmán beszél választói és az egész ország előtt,

hogyan ismertesse a helyzetet, ahogy a valóságban áll az. Gróf Apponyi mindazt ismételte legújabb beszédében, amit eddig a helyzet kritikájaképpen elmondott: az utolsó négy hónap parlamenti történetét s mindama vádakát, melyeket az ellenzék Bánffy miniszterelnök ellen emelt. Most azonban megtámadta a lex Tiszát is és kijelentette, hogy azt minden körülmények közt el kell ejteni és hogy ez az elejtés az alapfeltétele a rendezett parlamenti viszonyoknak. Mikor pedig gróf Tisza István a javaslatot védve, tiszta bort kivánt és bizonyos mértékben ellenszolgáltatásul az obstrukció beszüntetését követelte, Apponyi olyan módon vonta vissza ünnepléses kijelentését, mely nem hagyott fenn kételyt az ellenzék céljai felől. Előbb ejtsék el a javaslatot, — mondja Apponyi, — azután meg lehet kezdeni az alkudozást. Tehát azután. Azután oly követelésekkel lép fel az ellenzék, melyeket már elég gyakran hallottunk s melyek nem jelentenek egyebet, mint a szabadelvűpárt abdikációját, amit pedig a pártnak elfogadnia soha nem szabad.

Az ellenzék viselkedése, mely

Apponyi legújabb beszédében és a függetlenségi párt szózatában csucosodik ki, a kisebbség terrorizmusa és forradalma, mert máris kezdik fellármázi az országot, hogy nem kell adót fizetni, nem kell ujonczot állítani. De tegyük fel, hogy az mind igaz, amit az ellenzék az obstrukció igazolására felhoz; tegyük fel, hogy választási visszaélések csakugyan fordultak elő, hogy a törvények nem tartattak meg; sőt tegyük fel, hogy a szabadelvű párt okozta azt a lex állapotot, aminek pedig ép az ellenkezője az igaz, mindez még mindig nem ok az indemnitás megtagadására, mert a kormányzás eszközeit nem a kormánynak szavazzák meg, hanem az országnak és mert az obstrukciót, ha el is lehetne azt fogadni fegyvernek, a kormány ellen soha sem szabad az indemnitásnál alkalmazni. Elég más alkalma van az ellenzéknek fegyverei használatára, mikor nem kell veszélybe döntenie az országot s ezért csak ürügy az, hogy most a lex Tiszának esik neki s ezt hozza fel okul eljűrésa mellett, melyet már négy hónappal előbb követett a lex Tisza kelte előtt.

A sok igaztalan bántalomért,

TARCZA.

Karácsonyi ajándékok.

Irta: Kuthi Zsigmond.

A ki megírja hazánk közművelődésének történetét, annak egy jókora szakaszt kell majd szentelni játékiparunknak és piperetárgy-készítményeinknek. Mert ama kis falovaeszkától, melynek farkát egy fűtyölő képezte és amelyet csak a naiv gyermek képzelő tehetsége nézhetett lovaeszkának, a mai felkantározott, igazi lószőrrel diszített, igazi állatbőrrel bevont lóig, a mely annyi nézőt von Szent-Királyi boltja elé: bizony hosszú idő mult el.

Ha végig megyünk a piaczon és szemügyre vesszük a karácsonyi kirakatok szebbnél szebb, remekebbnélremekebb szemkápráztató játékszereket, piperetárgyakat: egyrészt büszkeséggel tölti el keblünket azon tudat, hogy ime ez is, az is magyar, honi ipar, hogy hazánk már versenyképes játékszerek és piperetárgyakdolgában is, — másrészt azonban el-gondolkozunk azon is, hogy erre szép és diszes tárgyak mennyi vágyat, mennyi titkos sohajt és mennyi irigységet fakasztanak az emberek kebeléből.

Mert hiszen a karácsony csak beköszöntött máskor is, hajdanta is, de akkor mások voltak az emberek, mások az igények és

mások a világnézetek. Egy kis agyag bábu, egy bárányka boldoggá tette a gyermeket. Egy selyemkendő, egy sál, egy kis ékszer örömkönyvet fakasztott a nő szeméből. Már ma a gyermekkedély, a gyermekszív is annyira blazirt, hogy ugyan mesterkéltn legyen az a játékszer, amely a kis fitos és kis szeleburdi magos megelégedését kiérdemlje.

Ha a bábu nem tud beszélni, énekelni, aludni, enni, inni stb. akkor nem szalonképes játékszer. Az egérnek tudni kell futni, czinczogni, a madárkának repülni, énekelni szóval: minden játékszernek mechanikailag mesterműnek kell lennie, különben nincsen kelendőse.

A hintafutó, a mely a gyermek vágyainak a netovábbja volt, lekerült már a karácsonyi piacról: böleső- alaku hintaló lába nagyon is ósdivolt már, a milyen ósdi maga a böleső? Hol van most a böleső? Ringó-rengőböleső? Hiszen gyermek sincs már! A hintaló helyett van már igazi ló; ismerese, hogy nem kell neki szénát zabot adni. Ara azonban vetekedik holmi talyigásló árával. A kis talicskát felváltotta a gőzös: a villamos kocsi száz meg száz fajtája, miket óraművek, transmissiók kereknek és gőzgépek en miniatűr hoz mozgásba. Az ólomatona sem imponál már ma. A helyett meg kell szerezni egész várat, Uchatius- és Krupp-féle ágyukkal,

felvonó hidakkal, huszárokkal, gyalogosokkal, zenekarral, stb. stb.-vel egyetemben.

A képes mesés-könyv sem kielégítő már. Ahelyett a mese eszelekvényét kell szemléltetővé tenni.

Mi még sirtunk a hófehérke szomorú sorsán és megkönyeztük a hamupipóke tragikus esetét, noha a képek elég gyarlók voltak.

Már ma a legremekebb aquarellkép sem elég, e helyett a gyermek elé tárják az igazi hófehérkét a hét törpével, az igazi hamupipóké a herceggel.

Nekünk még a varga varta a labdát jóféle szattyánbőrrel és ha még piros és fehér csikot is varrt közéje, akkor plane az egész Bozos-uteza bámulta azt.

Már ma emberfej nagyságu gummilabda járja, melyre festőművészek tájképeket festenek és árából egy szegény család egy hétig éldegelne.

És nézzük csak a könyvpiacot! A remeknél-remekebb kötések bámulatba ejtik a szmlélőt. Ilyet még a Corvinákon, sem produkáltak. A görög, román, dörögth és renészánsz styl minden ékintény-nyel képviselve van a különféle nagyságu és stylú könyveken.

Nem az a kérdés már ma, hogy mi van a könyvben, hanem milyen az kívül, mert hiszen nem is olvasmányokul, hanem díszül veszik meg.

Kitűnőorvosi észleletek alapján immár dönthetetlenül meg van állapítva, hogy a

Ferencz József keserűvíz,

szerekesés összetételénél fogva, az egyedül tartós hatású és kellemes ízű hashajtószer. A régi hírnevű Ferencz József keserűvizet mindenütt árusítják.

melylyel az ellenzék a szabadelvű párt great old man-jét elhalmozza, szolgáljon némi enyhítésül az a fényes fogadtatás, melyben Nagyváradon részesült Tisza. A beszéd, melyben a helyzetet ritka világos módon ismertette, a kormányt és eljárását védte, visszhangra talál az egész országban s minden irányban felvilágosít. De az ellenzék dühös rohama és a mód felett, melylyel viszályt és békétlenséget terjeszt az egész országban, nem győzzük elég gyakran ismételni, hogy a kormány csak kényszerből megy bele az ex lex állapotba, melybe az ellenzék kényszeríti és hogy a lex Tisza nem más, mint a szabadelvű párt hatalmas és csattanós bizalmi szavazata, melyet a párt utra való adott erre a tövises utra.

Elég gyakran volt előzékeny báró Bánffy és engedett a béke kedvéért az ellenzék követeléseinek. Kijelentette, hogy az 1898. I. t. cz. alapján akarja a gazdasági viszonyokat rendezni, a mi azonban nem egyenlő az Ausztriától való gazdasági különválással; elég gyakran kijelentette, hogy az indemnitást nem tekinti bizalmi kérdésnek, hanem az ország részére kéri azt megszavaztatni: az ellenzék egy szikrányit sem törődött az államraison parancsaival és az ország érdekeivel, hanem személyes harcra folytat Bánffy miniszterelnök ellen, akit a korona és az országgyűlés többségének osztatlan, teljes bizalma állított helyére. A személyi mozzanat játsza a főszerepet ebben az áldatlan küzdelemben és erről

kell felvilágosítani az országot, hadd jöjjön napfényre az ellenzéki ürügyek semmis mivolta.

Báró Bánffy többet tett Magyarországnak, mint eddig akár melyik miniszterelnök; többet, mint a mennyt az ellenzék elismerni akar; de mindenesetre sokkal többet, mint amennyit az obstrukció szétrombolni, megsemmisíteni képes. Ez a világosság és az igazság.

Országgyűlés.

Budapest, december 21.

Egész tömeg interpellációt olvasott fel a jegyző, azután át tértek a napirendre.

Elsőnek Fejérváry Geza báró állt szólásra.

— Tegnap beszédében Polónyi képviselő ur jónak látta a vitába vonni a honvédség esküjét, — mondá — nem voltam jelen, hogy azonnal felszólalhattam volna, sietek azonban most azzal a kéréssel fordulni a tisztelt ellenzékhez, hogy ebben az áldatlan szóharcban a honvédséget, a mely — biztosíthatom az urakat — mindenkor hiven és becsülettel teljesíti kötelességét, bele ne vonják.

A miniszter felszólalását — még a baloldalon is helyeselték és a következő szónok Barta Odón azzal kezdte a beszédét, hogy tiltakozott a: *Polónyi és társai* kifejezés ellen, a melyet a miniszter használt.

— Polónyi a maga nevében beszélt, mondá Barta Odón, mi nem vagyunk társas cég.

Ez után a pretudium után a fegyverszövetség dolgával foglalkozott.

Haragos és szenvedelmes beszéd volt ez is, de el kell ismerni, hogy a parlamenti tónus határain belül maradt és ha nem is igen talált a tételeihez argumentumokat, legalább kereste őket. Polemizált a jobboldali szónokokkal, nagyon sok igyekezettel, kevesebb meggyőző hatással és még kisebb argumentummal. A Tisza

István gróf érvei ellen azzal polemizált, hogy — az apja fia.

Huzamos szónoklatában polemizált Barta Odón minden nyilatkozattal, amely a jobboldal részéről felhangzott vagy megjelent. Hegedűs Sándor és Tisza István gróf beszédeivel, Tisza Kálmán nagyváradi javaslatával, a Tisza féle javaslatlalt, csak az elnökség kérdésével foglalkozott minél kevesebbet. Azonban nagy harszongással és buzgó szenvedélylyel támadta Tiszát. Háborus hevében szerencsésen összetalálkozott *kiczáfolt* elvtársával, Polónyival is. Ő is a „ráolvasás“ halálos és kényelmes terére lépett. A Polónyi hűség mintájára ő is Tisza Kálmánból cizált.

Nagyoa meghelyesítették a szónokukat a negyvennyolcasok.

— Öt perczet! — kiáltják és az öreg Madarász hajlandónak is mutatkozott volna, de felállt Polónyi:

— Személyes kérdésben kérek szót!

— Ráérsz azután! — csitítja Justh Gyula.

De Polónyi rendíthetlen maradt. A honvédelmi miniszter szavaira reflektált. Röviden szólt, még kevesebbet mondott, de a felszólalásával bosszút állt Barta elvtársán, a ki nem vállalt vele szolidaritást. Megfosztotta az öt perczes szünet dícsőségétől.

Szünet után — mint tudósítónk pótlólag sürgönyzi — a disszidens Hieronymi Károly beszélt nagy érdeklődés és az egyesült ellenzékiek zajos tapsoló helyeslése között. Az obstrukciót ugyan ő is elítélte, — de ennek okát nem csupán az ellenzékben látja Szerinte a mostani állapotokból való kibontakozásnak egy módja van: Bánffy Dezső lemondása. Hieronymi után Gajary Odón tartott hatásos beszédet, amelynek érveit a baloldal sűrű ellenmondásokkal igyekezett gyöngíteni.

A jótékonyág nemtői.

Debreczen, december 22.

Mi, kik a negélyezett, az affektált és áhumanizmusnak már régen izentünk hadat, örömmel vesszünk tudomást egy oly intézményről a mely igaz, tiszta lélekkel

Igy alakultak át a játék szerek éskönyvek luxusezikké.

És ez nem jól van így! A játéknak magának erkölcsnemesítőnek, nevelő hatásának kell lenni. A gyermek lelke analizálja, szétbontsa, összerakja a játékát, hogy ez által lelkét serkentse tevékenységre, munkásságra.

Most azonban cifra, drága játékot adnak a gyermek kezébe, de előre is figyelmeztetik, hogy vigyázzon, valahogy baja ne essék benne.

A gyermek előre félvén, hogy a játékot eltörí és büntetést, kap, félreteszi azt és — játszik a maga módjaserint. A vesszőt képzelő tehetsége lónak nézi, az eltört fazék fogantyúja tejelő tehénke lesz, a zsámolyi palotává léptetik elő és eme játékszerek erkölcsi és nevelési szempontból sokkal nagyobb hatással vannak a gyermekre, mint a legtökéletesebb technikával előállított játék.

A cifra, drága játékszerek azonkívül közönbössé teszik a gyermek kedélyét, lelkét és nem tud igazán örülni valamegyes ajándéknak. Ezért is lesznek gyermek-eink korán blazirtakká.

Térjünk vissza tehát a régi szokáshoz. Vegyünk gyermekeinknek játékszereket, ajándékokat, de olyanokat, a melyek a gyermek lelkére, kedélyére-nevelőleg hatnak.

Két arczkép.

Irta: Richepin Jean.

Tudvalevő dolog, hogy a keleti emberek nem szeretik, ha megfestik az arczképüket. Az a babona él közöttük, hogy az arczképen annak a lelkéből is kell egy kis részecskének lenni, akit a kép ábrázol; az arczkép pedig tovább él, mint az ember, aki ennél fogva halála után is érzi mindazokat a veszedelmeket és bajokat, amelyeken az arczképe átesik.

S talán nem is csupán babona ez, hanem valami valóság van ebben hitben. A természet működése megmagyarázhatatlan, — írja Bossuet — s a művészeté nem különben. Minden lehetséges. Ki tudja, mi az igazság.

Egy keleti bölcs ember, bizonyosan tudom, nem esodálkoznak azon az eseten, amelyet itt elmondok. Lehet, hogy nemcsak valószínű dolognak tartaná, hanem nagyon egyszerűnek is. Talán csak azon esodálkoznék, hogy mi ezt az esetet esodálatosnak tartjuk. Noha osztom is a keletieknek azt a nézetét, hogy a jó arczképen kell lennie valami kis résznek annak a lelkéből, a kit a kép ábrázol, én a magam részéről is kissé különösnek tartom ezt az esetet. Különben elmondom, mint történt az eset, anélkül, hogy magyarázgatni akarom azt, hogy van-e benne valami boszorkányság.

Egy régiség kereskedőnek a boltjában gyakran megfordulok; nem mintha vásárolni akarnék valamit, hanem csak

azért, hogy gyönyörködjem a régi butorabokban, a ritka könyvekben, ósdi szövetekben és csipkékben. Egy alkalommal ebben a boltban két elég szép arczképet láttam, amelynek élethűsége nagyon meglepett.

Bizonyos, hogy ezek a képek nem rosszul voltak megfestve, abban a modorban, amely az angol iskolát jellemezte a század elején. De nem volt a képre följegyezte a festő neve; lehet, hogy valami középszerű festő szinte öntudatlanul alkotta ezt a két remek művet. Művészeti szempontból nem valami nagy lehetett a két kép értéke, de rendkívül nagy lehetett e képek hasonlatossága az eredetihez. Ezt rögtön megérezték az ember, ha soha nem is látta azokat, a kiket e képek ábrázoltak. Mintha csak a festő lelkét öntött volna a képekbe s ez a lélek tette volna oly csudálatosan elevenné a képeket.

Ez a lélek mind a két képen nagyon eredeti és érdekes volt. Látszott, hogy ez a két ember gyűlölte egymást.

De nem egyforma gyűlölet lángolt szemeikben, s a festő ezt a különbözőséget oly erővel és oly világossággal festette meg, hogy csak rá kellett tekinteni a két képre s mindjárt érezni lehetett, hogy mit érez egymás iránt ez a két ember.

Mert azok az érzelmek, a melyekkel el voltak telve, bizonyára még ma is megvannak lelkükben.

A férfinak olyan arcza volt, mint egy vérebnek; nagy, széles és erős. Ka-

a hamisítatlan jótékonyaság szolgálatában áll. Ilyen intézmény a helybeli izr. jótékonycélu nőegylet iskola népkonyhája. Igen, iskolai népkonyha, ez az igazi neve! Tegnap betértem e kis szentélybe, amely a Kápolnási- és Simonffy utca sarkán levő iskola épület udvarán van. Dél volt. Négy hosszú asztal körül 70 gyermek ült, 35 fiú és ugyanannyi leány; mind iskolás gyermek; mind szegény és árva gyermek; valamennyi szükségét látta otthon; valamennyi éhen jönne vissza dél után az iskolába.

De a mindenható irgalmat és könyörületeset csepegtet a gyarló emberek szívébe és ezek nem engedik aztán, hogy a szegényes árva iskolás gyermek éhezzen.

Tálatás volt épen, a hogy a nőegylet egyik fiatal- és természetes, szép apostolával beléptem a népkonyhába.

Két óriási fazékból merítették a jó sárga, illatos és iyesisiklandozó levest, miközben dr. Popper Alajosné ezen igazi apostola a jótékonyaságnak és dr. Balnányi Miklósné, az egyesület buzgó elnöknője, méltó leánya és méltó utóda dr. Popper Alajosnének — osztogattak karéj kenyeret a gyermekeknek. Segédkeztek pedig eme két női apostolnak Stern Józsefné, Burger D. Józsefné és Kuthi Zsigmondné urnők, akik mint naposok működtek az nap a népkonyhában.

A leves után igazán müértőleg elosztották a husporeziókat, rotyogós, zsiros kásával.

Minden gyermek jóllakott, mert egy sem távozott el, a kítől az a ritka jó lelkiületi, türelméből soha ki nem fogyó urnő, dr. Popper Alajosné meg nem kérdezte volna: „Jóllaktál-e? Nem vagy még éhes?” De jóllakott ott mindegyik, még az a bevétődött utszéli koldus is, a kítől azt sem kérdezték kiesoda? micsoda? hanem kezébe adták a párolgó ételt, a szelet kenyeret; azt mondta az az igazán jó és humanus asszony: a hol hetvenen esznek, jóllakik ott a hetvenegyedik is!

Én nekem elfogódott a keblem ennek látásán. Hát igazán vannak még apostolai a jónak, a szépnak, a nemesnek, a kik zajtalanul, lármá nélkül, reklám nélkül áldoznak napról napra a jótékonyaságnak!

És ez az éltes úri nő napról-napra esőben, sárban, hóban és szélben odajön a népkonyhába és ott sűrűg-forog délelőtt 11 órától délután 1 óráig, míg a utolsó gyermek is, a legkisebbik is jól nem lakott. Ő és leánya dr. Balkányi Miklósné megállapítják az étlapot, gondoskodnak a segélyforrásokról, összegyűjtik a pénzt, az élelmiszereket, mert 70 gyermeknek naponta ebédet — még pedig jó ebédet adni, nem csekély dolog és a mellett még két órát szentelnek naponta ennek az ügynek: ez az igazi humanizmus! A ki pedig minderről személyesen is megakar győződni, az menjen be a Kápolnási- és Simonffy-utca sarkán levő zsidóiskola népkonyhájába, úgy déltájt és tudom, hogy lelke megtelik igaz gyönyörrel annak a látásán, aminek ott szemtanuja lesz.

Törvénytörés.

A berettyó-ujfalui gyujtogatás.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, december 21.

Gyujtogatás és csalás miatt állottak tegnap a törvénytörés előtt Csillag József, Szép Mihály, Schlezinger Márton és Feldmann Ferencz. Azzal voltak vádolva, hogy az 1898. évi január 13 án Berettyó-Ujfalu mellett a Feldmann Ferencz bérletét képezett Baglyos pusztán nagyobb mennyiségű takarmányt, mely a Magyar Francia társulatnál volt biztosítva, közös akarattal, felgyujtották illetve, hogy Feldmann Ferencz és Csillag József, Szép Mihályt a gyujtogatásra felbujtották.

A bűnügy előzménye a következő. Feldmann Ferencz b.ujfalui bérlő, a múlt évben a Francia biztosító társaságnál biztosította a bérletén lévő összes éghető dolgokat. — A biztosítás után nem sok idő múlva tűz ütött ki a Feldmann tanyáján s a biztosított széna nagy része megégett. Ez a tűz szeptemberben volt s a biztosító társaság ki is fizetett a károsultnak 1184 forint biztosítási díjat. Négy hó múlva újra tűz ütött ki a Feldmann tanyáján,

A kár ekkor közel 300 forint volt. A dolog kissé gyanus volt s ezért a yo-

mozás azonnal megindult az ügyben. A nyomozás közben azután érkezett egy kis levél, ami nagyon sok mindent megvilágosított s annak alapján folyt a nyomozás. A nyomozás folyamán azután nagyon terhelő adatok merültek fel Feldmann Jakab ellen, majd később Csillag Izsák váncsodi földbirtokos és egy szép Mihály nevű paraszt ember ellen, minek folytán mindhármójukat letartóztatták. A vizsgálat folyamán csak Szép Mihály tett beösmérő vallomást, míg a másik két vádlott tagadott.

A tárgyaláson Millye Gyula elnökölt, szavazóbirák Fassie és Grám voltak. A vádhatóságot Balázs Elemér dr. képviselte. Vádlottakat Hlatky Endre, Kriпка Henrik dr., Rádl Ödön és Hegyesi Márton védtek. Elnök a tárgyalást megnyitván, röviden ismertette a tényállást és miután 2 eszlekmény képezte a vádat, azoknak külön tárgyalását rendelte el.

Első sorban a Magyar Francia biztosító társaság képviselőjében megjelent Vattayt hallgatták ki a biztosítási szerződés egyes pontjaira s az intézet kárára nézve. Ezután a vádlottakat hallgatták ki: Csillag József, tagadta hogy ő a gyujtogatásban részt vett volna. A tüzesetet megelőző napon Szép Mihályval azért volt a Baglyos pusztán, mert legeelőt keresett. Tagadta azt is, hogy Szép Mihálynak husz forintot adott volna, nagy általában felbujtotta volna. Szép Mihály szintén mindent tagadott. Állítása szerint az eset előtti kedden vásárolni valója volt B. Ujfaluban, azért járt ott. A vizsgálat során azért tett beismerő vallomást, mert a esendőrök bántalmazták. Feldmann Ferencz szintén tagadta a vád összes pontjait.

Ezek után a nagyszámu tanuk kihallgatására került a sor, főleg fontos Rákosi és Lovási vallomása, akik azt vallották, hogy Csillag igyekezett Szép Mihályt hamis tanúzásra reábirni. K. Nagy Imre vallomása éppen ellenkező volt. Brüll Mórt a Feldmann Ignác és közötté fenállott albérlési viszonyra hallgatták ki. Gut Emanuelnek a hamis tanúzás tekintetében tett mentő vallomása után Papp Józsefet, majd Farkas Sámuel és Somogyi éjjeli őrköt hallgatták ki.

tonai egyenruhát viselt s egész lényéről vad állatiasság rítt le, szuro tekintetéből kegyetlenség sugárzott ki.

Az asszony rendkívül esinos volt szőke hajja, karesu termetű s arezvonásai még szinte gyermekesek voltak. Igen nagy kék szemei olyan érzelmekeket keltek, mint egy tiszta vizű kék tó, melynek halálosan hideg vizét csak óvatosan lehet inni.

A férfi gyűlölete erőszakos, brutális, gyilkos, dühben kitörő volt, az asszonyé ellenben türelmes és józan számító. Olyan volt ez az asszony, mint a mérges kigyó, mely nem zuzza agyon az ellenfelét, hanem mérges harapásával öli meg.

Megkérdeztem a régiségkereskedőt, hogy mi az ára ennek a két képnek? — Először sokáig dicsérte az angol iskolát, majd áttért arra, hogy milyen remekművek ezek a képek s hogy milyen remek állapotban vannak.

Bizonyitgatta a hitelességüket s figyelmeztetett arra, hogy egyenesen a Mansfield család képtárából valók, mert az egyik Mansfield lordot, a másik pedig a feleségét, Mansfield ladyt ábrázolja, a kik 1828 ban egy igen nagy föltűnést keltett pörben is szerepeltek. Végezetül pedig megmondotta a képek árát s oly hallatlanul magas összeggett említett, hogy le sem tudom írni ide, mekkorát. — Ott hagytam tehát a két arczképet, nem vettem meg.

Néhány hónap múlva, mikor Angliában utaztam, eszembe jutott ez a két

arczkép s tudakozódttam, hogy ki lehetett az a Mansfield lord és lady, aki nem rég halhatott meg, mert a két arczkép modora arra vallott, hogy e század huszas éveiben festették őket.

Egy barátom, a ki nagy könyvmoly volt s különösen érdeklődött a szenzációs bűnpererek iránt, jól ismerte a Mansfield esetet is, a melyről a huszas évek végén nagyon sokat beszéltek az egész Angliában.

Ez a bűnper, legalább anyagát tekintve, nem is valami különös; inkább csak azért beszéltek róla sokat, mert a Mansfield családnak rendkívül előkelő társadalmi állása volt.

S aztán elmondta Mansfield lordnak és nejeének regényét, a mely nem is volt egészen olyan közönséges, a minőnek ő tartotta. Mansfield lady megcsalta a lordot. A lord ezt megtudta s a esábitót nyomban megölte. S fölmentették, mert hiszen csak a saját tulajdonát védelmezte mikor jogos felháborodásában a esábitót megölte.

S aztán nagyon vigyázott az asszonyra, a kinek ettől fogva vértanuság volt az élete. Hat év múlva a lord meghalt s óriási vagyonát a feleségére hagyta. A rokonok azzal vádolták Mansfield ladyt, hogy a végrendeletet hamisította s miután ezt a hamisítást elkövette, a férjét megfojtotta.

Mansfield lady elvesztette a pört s fegyházba került. Ez volt az a híres bűn-

pör, amelyről oly sokat beszéltek 1828. táján Angliában.

Mikor visszatértem Párisba, a régiségkereskedőhöz futottam, hogy megvegyem a két arczképet, amely pedig az én anyagi viszonyomhoz képest nagyon is drága volt.

— Hja, — szolt a kereskedő — akkor kellett volna megvásárolnia. — Akkor most az öné volna. De így . . . vége, nincs többé . . . Pedig mily remek alkotásai voltak az angol iskolának, a mely . . .

Félbeszakítottam művészettörténelmi értekezését s kérdeztem, hogy mi lett a képekkel. Nem szolt semmit, csak elővett két rongyot, amelyeken meglátszott, hogy valaha festmények voltak. A régiségek között egy kis rendet akartak csinálni s amint a képeket levették a falról, Mansfield lady arczképére ráesett egy nagy csillár s az üvegdarabok kiszurták gyönyörű kék szemeit. Ugyenakkor egy üveg sósav kiömlött Mansfield lord arczképére s a vásznat egészen elégette; az arcz helyén csak egy nagy fekete folt volt.

— Micsoda kár! Micsoda kár! — sópánkodott a műkereskedő. S mily különös, hogy mind a két kép egyszerre pusztult el. Szinte azt hinné az ember, hogy valami van a dologban!

Elgondolkoztam, s mikor álmodozásomból fölriadtam, csak akkor válaszoltam neki:

— Meglehet . . . Ki tudja?

Az 1898. évi január 13-án történt tüzesetre vonatkozó eme főcselekmény tárgyalása után, az 1897. évi szept. 8-iki tüzesetre vonatkozó vád tárgyalására került a sor.

A vádlottak egyértelműleg fogadták a vádat. A tüzesetre vonatkozólag fontos vallomást tettek Molnár Miklós és Korbut.

Ezuttal Schwarcz Hermann tanut hallgatták ki, aki névtelen levélben feljelentést tett, hogy hallotta, miszerint Csillag és Feldmann az elkövetni szándékolt cselekményről beszéltek. Később bevallotta, hogy ezen vallomást bosszúból tette.

E körülményre kihallgatott tanuk azt igazolták, hogy Schwarcz a feljelentést vissza akarta vonni.

A közbeeső indítványok meghallgatása után a törvényszék az összes tanukat — Lovászi és Rákosi kivételével — megeskették. A védelem részéről előterjesztett és a vádhatóság részéről is partfogolt kérelem folytán a tárgyalás folytatására, illetve a párbeszéd megkérésére és az ítélet hozatalra határnapul f. hó 22-ikét, esütörtök reggeli 9 óráját tüzte ki a törvényszék.

SZINHÁZ.

Színházi műsor:

Csütörtökön, december 22-én („B” bérletben) *Remete csengettyűje*, opera.

Pénteken, december 23-án, („C” bérletben) *Remete csengettyűje*.

Szombaton, december 24-én: nincs előadás.

Vasárnap, december 25-én, délután: *Falu rossza*, népszimű; este bérletszünetben: *Aranylakodalom*.

Hétfőn, december 26-án, délután: *Szultán*, Verő operettje; este („A” bérletben): *Toloncz*, Tóth Ede népsziműve.

Kedden, december 27-én, („B” bérletben) *Hoffmann meséi*, operett.

Szerdán, december 28-án — ujdonságnál — („C” bérletben) *Kikapós patikárius*, vígjáték.

Csütörtökön, december 29-én („A” bérletben) *Kikapós patikárius*.

Pénteken, december 30-án („B” bérletben) — ujdonságnál — *Fekete vér*, Jókai sziműve.

Szombaton, december 31-én („C” bérletben) *Fekete vér*, Jókai sziműve.

Színházi névváltoztatás.

Ezelőtt még egy pár évtizeddel minden színész elvből és muszájból két nevet viselt, egyet, mielőtt felesküdt Tháliának s egy másikat az eskü után, — a festett falak mögött.

Ez a kor a Rengetegi Olivér, Hegyvölgyi Tihamér és a Lebergényi Balambérok kora volt.

Most már, mióta a színészet is csak olyan mesterség, mint pl. a műasztalosság, Thália papjai és papnői is megtartják becsületet nevüket s legfeljebb egy-kettő változtatja át nevét Telkes Simon kereszapasága mellett.

A debreczeni színháznál csak *Lozsarekné* névnek van idegen hangzású neve, a mit azonban — a rossz nyelvek szerint — nem sokára édes örömmel fog egy újabbal felcserélni.

Lozsarekné névéről jut eszembe, hogy egyszer már azt hitték, hogy megváltoztatta a nevét.

A „double” hercegnő előadásán hallottam e névváltoztatásról, mit örömmel *sietek* közzeigatni.

Mondom, a mikor a „double” hercegnőt adták s Lozsarekné néni Rubosra vetette igéző tekintetét s egyet — híres hazafias mosolyainak tárházából — szintén Rubos felé expediált, — két apró diák a földszinten elragadtatva magasztalta Lozsarekné néni művészetét.

Azt mondja az egyik:

— Te, mégis kitűnő ez a *komikáné!*

— *Komikáné?* Már ugy hívják? — mond a másik diák — hisz eddig *Lozsareknének* hívták . . .!

Felhívás előfizetésre.

A „Debreczeni Ellenőr” huszonöt év óta szolgálja Debreczen város és közönségének érdekeit.

Mindig a szabadság, egyenlőség és testvériség szent elveit küzdött. Országos ügyekben a szabadelvű politikát hirdette mindig és kitartott a mellett hiven a legnehezebb időkben is, mint most is, a mikor a kormánybuktatás hiú reménye a szabadelvűség ellenével a legkülönbözőbb elemeket toborzotta egy táborba a szabadelvű párt ellen. Eválságos idő annál szentebb kötelességünké teszi, hogy a szabadelvűség zászlója mellett annál hivebben kitartsunk.

Bennünket nem a személyek kultusza, hanem a szabadelvűség eszméje vezet, mert a történelemből azt tanultuk, hogy a magyar nemzet fennmaradását a szabadelvű eszmék fennmaradása biztosította.

Helyi ügyekben azt a politikát követte és tartja most is, hogy Debreczen metropolisá és hogy ezen pozíciójában minél inkább megerősödjön mindenkoron a magyarság erős vára maradjon, mindent el kell követnünk.

Ezen küzdelmünk támogatására kérjük Debreczen város közönségét.

A „Debreczeni Ellenőr” *új előfizetői a lapot ez év végéig díjtalanul kapják.*

A *Czivilis Naptárt* lapunk előfizetőinek ingyen megküldjük.

Az *Otthon* képes folyóiratot előfizetőink egy évre kedvezményképen *csak két forintért* kapják meg.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a ítelek megjelenhetnek minden szerdán.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nász a főispán családjában.

Debreczen, december 24.

Degenfeld József gróf Debreczen sz. kir. város és Hajdumegye nagydemü és szeretett főispánja és családja ma nagy ünnepet ült. Ma délelőtt volt a menyegzője a főispán ifjabbik leányának *Degenfeld Mária* grófkisasszonynak, akit giundan *Strada Gyula* es. és kir. Vilmos 7. huszár ezredbeli főhadnagy vezetett oltárhoz. A házasság polgári kötése az anyakönyvvezetői hivatalban folyt le d. e. féltiz órákor. A házasságkötést *Simonffy Imre* kir. tan. polgármester végezte *Oláh Imre* anyakönyvvezető segédlete mellett. Tanukul szerepeltek a menyasszony részéről *Degenfeld Lajos* gróf orsz. képviselő, a vőlegény részéről báró *Kemény Gyula*. — A polgármester rövid üdvözlő beszédet intézett az ifju párhoz, majd a násznéphez. Az anyakönyvi bejegyzések s a kérdésekre kapott feleletek után a polgármester a törvény értelmében házastársaknak jelentette ki az ifjupárt.

A házasság egyházi része a nagytemplomban folyt le. Az Ur asztala, a diszes karfa párkánja mind a négy oldalon délszaki növényzettel volt díszítve. A növényzetten kívül nem volt egyéb dísz és a Degenfeld grófi családnál hagyományos egyszerűség jellemezte az esküvőt. A debreczeni társadalom rokonszenves érdeklődése, tisztelete és ragaszkodása, melylyel főispánunk iránt viseltetik most is kidomborodott. Ott voltak hivatalosak és nem hivatalosak. Az igazi téli hidegben a menyegzői alkalmatosság tavaszt varázsolt a nagytemplomban, ahol két nemes fiatal szív egyházi szövetségének szép ünnepére gyűlt össze Debreczen társadalma.

A Hungária épülettől délelőtt tíz órákor indultak a kocsik a nagytemplomba a következő sorrendben. Az első kocsiban ültek:

Degenfeld Lajos gróf országgyűlési képviselő és *Kemény Gyula* báró násznagyok, a második kocsiban *Strada Gyula* huszárfőhadnagy és huga *Strada Vilma*, a harmadikban; *Degenfeld Mária* grófnő és *Degenfeld József* gróf főispán, a negyedikben gróf *Degenfeld Ottóné* és *Wimmelstein* báró huszárfőhadnagy, az ötödik kocsiban *László Elemérné* született *Degenfeld Anna* grófnő és *Kunze* huszár hadnagy, a hatodik kocsiban *Degenfeld Ottó* gróf és *Miss Anders*.

A család tagjai az ur asztalával szemben lévő első padsorban foglaltak helyet.

A következő padsorokban a város és a vármegye tisztikara foglalt helyet. Ott voltak továbbá igen számosan a közélet, a törvényhatóság, az egyház és a tanügy, a kir. tábla, a törvényszék és a kereskedő világ köréből. Míg az oldal padsorokat előkelő közönség töltötte meg.

Az ifju pár *Strada Gyula* huszárfőhadnagy és arája *Degenfeld Mária* grófnő frigyét a tiszántuli egyházkerület agg püspöke hegymegi *Kiss Áron* áldotta meg megható beszéd kíséretében.

A násznép ezután az öröm apa lakására tért, ahol villás reggeli volt.

A déli vonattal az ifju pár elutazott. Az első osztályú váróteremben Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester a városi tanács nevébe remek bokkrétát nyújtott át a grófnőnek szép szavak kíséretében.

— **Karácsonyi istentiszteletek.** Az ág. hitv. evang. egyházban decz. 23-án, pénteken d. u. 3 órakor karácsonyfa-ünnepély. Deczember 25-én, ünnep első napján d. e. 10 órakor istentiszteletet tart urvasora-osztással Materny Lajos főesperes. Offertorium. Délután 3 órakor istentiszteletet tart Schindler Márton segédlelkész. Deczember 26-án, ünnep második napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet urvasora-osztással; d. u. 3 órakor Schindler Márton segédlelkész.

— **„Karácsonyfa.“** Ez lesz a czime azon csinos kiállítású vaskos füzetnek, melyet karácsonyi mellékletül ajándékozunk előfizetőinknek. A füzet érdekes tartalma mellett külső kiállításával is értékes karácsonyi meglepetés lesz. E karácsonyi mellékletünket újonnan belépő előfizetőink is meg fogják kapni.

— **Doktorrá avatás.** A kolozsvári tudományegyetemen tegnap délelőtt avatták fel a jogtudományok doktorává **Tervey Tamás** debreczeni ügyvédjelöltet.

— **Lelkészválasztás.** Szentmihályon f. hó 18-án ejtetett meg a lelkészválasztás, **Láposy János** lelkész és **Padrah Sándor** egyházmegyei tanácsbíró elnöklelte alatt. Megválasztott **Sörös János** tiszapolgari misszió lelkész tanító 537 szavazattal, **Czike Ferencz** tiszaladányi lelkész 62 szavazata ellenében. A megválasztott lelkész hét és fél évig volt s. lelkész Szentmihályon, mely idő alatt népszerűséget, közkedveltséget vívott ki a hívek részéről. Ottani káplánja alatt megírta és ki is adta a község és az ev. ref. egyház történetét. E választásból is kitűnik, hogy a református hívek nem csak akarják, de rudják is méltányolni, megjutalmazni a tehetséget és komoly igyekezetet.

— **Fényes esküvő.** Ifj. **Kardos László** es. és kir. tartalékos huszár hadnagy, **Kardos László** nagykereskedő fia tegnap d. u. kelt egybe a bájos **Tóby Róza** kisasszonnyal, néhai **Tóby István** nyug. törvényszéki bíró nagy műveltségű leányával. Polgári házasságkötés után, amelyet **Nagy Gyula** anyakönyvvezető helyettes végezett, a boldog ifju párt, a menyasszony nagybátyja **Szabó Lajos** nyug. vizezellér képezdei igazgató péterfa-utezai házában, egyházi szertartás mellett is összeeskette **Marjai Péter** ev. ref. lelkész országgyűlési képviselő, a menyasszony nagybátyja. Tanukul fenyéri **Zádor Lajos**, a debreczeni kereskedő társulat elnöke és **Szabó Lajos** szerepeltek.

— **Karácsonyfa-ünnep a tanítói árvaházban.** Az országos tanítói árvaház e hó 24 én szombaton délután 4 órakor az árvaház helyiségében karácsonyfa-ünnepélyt rendez, melyre e nemes város érdeklődő közönségét tisztelettel meghívom. Debreczen, 1898. december 22. **Kozma László** orsz. tan. árvaházi igazgató.

— **Jelmezes tánczenestély.** A jogász- és tisztviselőkör az idei farsangon egy jelmezes tánczenestélyvel kívánja jóhírnevét fenntartani s társadalmi kötelességét teljesíteni. A rendező bizottság **Dobiecky Sándor** vezetése alatt már serényen végzi teendőit s pár nap múlva a meghívó is napvilágot lát. A tánczenestély február 14 én hushagyó kedden lesz a Bikában. Páholyokra már most lehet előjegyezni **Harmath Gergely** pénztárnoknál.

— **Pénztárvizsgálat a megyénél.** Ma délelőtt **Rásó Gyula** alispán elnöklelte mellett **Budaházy Ödön** főszámvevő, **Czeglédy Sándor** tiszti ügyész és **Rásó János** számvevőből álló bizottság a vármegyei pénztárban vizsgálatot tartottak. A vizsgálat eredménye kielégítő volt, a bizottság mindent rendben talált.

— **Az egyéves önkéntesek Krisztkindija.** „Minden bánatnak van oltogató könyve, csak az enyémmek nincsen“, ezt ezitálták volna eddig a hadnagy és tiszthelyettes jelöltek, ha egyáltalán ezitálni szoktak volna. Mi volt a bánatuk? Hogy még mindig nem ragyog hadnagyi csillag a galléron. És mi lett volna az az oltogató könyv? Mi más mint maga a hadnagyi csillag. Remélték, hogy karácsonyra csak meghozza a Jézuska. Ha karácsonyra nem is, de újévre csakugyan már is meghozta. Örömmel jelentjük a feszült kíváncsisággal várakozó családoknak, a kiknek katonaroknokunk van, hogy kedves fiaik, apáik, férjeik és egyéb hozzátartozóik közül kétezret hadnagygyá, illetve hadapród-tiszt-helyettesé léptet elő a királyi kegy. Ha összehasonlítják a tavalyi előléptetéseik számával emelkedett a szám. „Hála Isten!“ mondják, a kik már megkapták, „sajnos!“ sóhajtják azok a kevesen, a kik még nem érték el ezt a boldogságot. Vigasztalja ezeket is az a körülmény, hogy a hadnagy- és tiszthelyettes-jelöltekhez nemcsak karácsonykor látogat el a Jézuska.

— **A budapesti-zágrábi telefon.** Az óriási telefonhálózat, a mely az ország nagyobb városait egymással összeköti ismét egy új vonallal gyarapodott. Tegnap adták ugyanis forgalomba a kereskedelmi miniszter engedelmé alapján a budapest zágrábi telefonösszeköttetést. — Ennek a vonalnak a megnyitásával a budapest-fiumei telefonösszeköttetés is közelebb jutott befejezéséhez. Az új vonal, a melynek használatáért a rendes díjat, vagyis három perezenként egy forintot kell fizetni, Budapestet a következő városokkal köti össze: **Árad, Kecskemét, Győr, Komárom, Pozsony, Sopron, Szabadka, Szeged, Székesfehérvár, Nagy-szombat, Temesvár, Varasd, Zágráb, Bécs, Berlin.** — A fővárosi közönség részére a főpostán nyilvános beszélő állomást rendeztek be, mely reggeli nyolcz órától esti kilencz óráig használható. Tegnap nyitották meg a zágráb varasdi telefont is. Be jó volna ha már a budapest-debreczeni telefonról mondhatnánk ilyen jó híreket!

— **A „Petőfi Dalkör.“** E fiatal dalkör már rövid fennállása után oly sok sikert ért el — ismét nyilvánosság elé lép, e hó 30-án az „Arany Bika“ szálloda disztermében „Sylvester Előestélyt“ rendez. A rendezőség **Borus Béla** elnöklelte alatt tegnap este ülést tartott — mely ülésen a végleges műsort meg is állapították mit legközelebb közölni fogunk. — A meghívók még a hét folyamán szét küldetnek. — Az estélyen **Kaposi Józsa** énekekkel, **Szabó Irma** pedig szavalással működik közre.

— **Hü cselédek jutalmazása.** A földmívelésügyi miniszter azokat a gazdasági cselédeket és gazdasági munkásokat, akik becsületes viselkedésük, példás hűségük, szorgalmas munkálkodásukkal, társaik közül kitűntek, elismerésben öhajítja részíteni. Az arra méltóknak száz korona jutalmat ad és diszes oklevelet állít ki. A közigazgatási hatóságok és a gazdasági egyletek már felterjesztették a miniszteriumhoz, mint békés-csabai levelezőnk értesül, az ily módon kitüntetésre érdemes munkások jegyzékét. A kitüntetésre ajánlottak között van egy olyan arató munkás, aki harmincz év óta egyazon gazdánál vállalt aratást s nem egy olyan gazdasági

eseléd van, a ki harmincz-negyven éve szolgál egy családnál. — A jutalmazás és dicséret oklevelek kiállítására a munkások körében, igen jó hatást tett, mert ebben látják kifejezve azt, hogy a derék munkás számíthat elismerésre. A szocialista nemzetköziek ezzel ismét elvesztették egyik agitáló argumentumokat. A jutalmak s oklevelek kiadása ünnepies formában fog megtörténni.

— **Myllt köszönet.** Az igazgatásom alatt álló országos tanítói árvaház karácsonyfájára **Bulyovszky Gyuláné** Ónagysága Budapestről 25 frtot, **Szedlák** és **Vámos** urak 20 frtot, **Ózv. Geréby Fülöpné** ónagysága egy láda narancsot, **czukorkákat, Szent-János kenyeret, fűgét, László Albert** könyvkereskedő ur 25 drb ajándék könyvet, több darab tanszert, **Dőre Ferencz** czukrász ur karácsonyfa díszeket ajándékoztak, mely nemes szívre valló ajándékokért árvaim nevében halás köszönetet mondani kedves kötelességem. Debreczen 1898 december 20. **Kozma Kászló** orsz. tan. árvaházi igazgató.

— **Vasut a Szaharán keresztül.** Leroy-Beaulien Pál, a hirneves nemzetgazda a Journal des Debats-ban hosszabb cikkben fejtegeti a transz-szaharai vasut kiépítésének szükségességét és a többi közt a következőket írja:

Már egy negyed százada annak, hogy Duponchel ezt az eszmét a politikusok elé terjesztette, 20 év mult el azóta, hogy Freycinet, az akkori miniszterelnök, bizottságot nevezett ki e terv előmozdítására, 15 éve, hogy a vonal első harmadának az Amguid hegylánczig terjedő szakaszának tervezetét kidolgozták, 17 évvel ezelőtt gyilkolták meg Flatters ezredet, akit eme vasut előmunkálataira nézve külön kiküldetéssel bíztak meg és végül négy-öt éve annak, hogy a közmunkaminiszter jóváhagyta a 370 kilométer hosszú szakasznak **Briskrától Uarglaig** való kiépítését, mindennek dacára azonban mai napig sem történt semmi. A mostani megálátatás, melyet el kell türemnünk, ezeknek a halogatásoknak a következménye. Tegyük fel, hogy a transz-szaharai vasut építését 1880. vagy 1882. táján kezdték volna meg; az oroszok példája Közép-Ázsiában és Szibériában elegendő bizonyíték arra, hogy a Szahara vasutat tizennyolcz év alatt el lehetett volna készíteni. Az első mozdonyok 1882-ben legkésőbb azonban 1895-ben már megjelenhettek volna a Tsad tó közelében. Ilyen körülmények között afrikai birodalmunk egyesítve lett volna és a fasodai incidens nem történhetett volna meg, mert ha az angolokra nézve könnyű bennünket Fasodából elűzni és kikötőinket és gyarmatainkat zár alá venni, ugy nekünk a transz-szaharai vasutal legalább is oly könnyű lett volna Skotot és a Közép-Sudan gazdag vidékeit hatalmunkba keritenünk. Anglia első lefegyverkezése alkalmával 60.000 főre rugó algiri helyőrségeinkből három-négy ezredet elvonhattunk volna és ezeket a Sudanban koncentráltathattuk volna. A földön most már mintegy 10 000 km. pusztavasut van oly vidékeken, melyek ép olyanok, mint a Szahara, így például Közép-Ázsiában, Ausztrália belső részeiben és Chile nitrátos vidékeiben. Az angolok mostanában építették ki alig két év alatt a Wady Halfától Atbaraig vezető 804 k.-méter vasutat, amelynek felerésze pusztákon visz át és ennek a vonalnak köszönhető, hogy az egyiptomi sirdar főhadiszállása a nyár elején csak tizenkét napi távolságra volt Londontól. Az angolok megmutatták nekünk, hogyan kell a pusztákon át gyorsan vasutat építeni. Az említett vonal építés alkalmával naponként több, mint egy kilométer pálya készült el. A költségek

kilomérenként 32.000 frankra rugtak. Ha mi ép oly gyorsan és olesón volnánk képesek dolgozni, mint az angolok, úgy a 2500 km. vonat Biskrától egyrészt Sinderig, másrészt pedig a Tsad tó környékéig, mintegy hat év alatt 80 millió frank költséggel ki lenne építhető. A Szahara-vasutnak első 370 km. szakasza, Biskrától Onaralig két év alatt el volna készíthető és tudomásunk szerint erre nézve ajánlat is tétetett kilométerenként 65.000 frank egységárral. Ezen egységár szerint a 2500 km. vonal 167 millió frankba kerülne. De tegyük fel, hogy Onaralantul az építés költségesebb volna, a munkálatok akkor sem nyelnének el többet 250 millió franknál. Mi a 250 millió ilyen hatalmas nemzeti érdekekkel szemben. Alig két és félszerese annak az összegnek, mint a mennyibe nekünk az 1900-iki világiállítás kerül. Ezekkel a meggyőző érvekkel akarja Leroy-Beaulien honfitársait a transzaharai vasut eszméjének megnyerni.

— **Felkérjük mindazon t. előfizetőinket,** kik az „*Otthon*” című szépirodalmi és havonként megjelenő mellékletünkre a jövő év folyamán is reflektálnak, hogy annak **egész évre szóló előfizetési díját vagyis 2 forintot** vagy a lapjaink házhoz hordóinál — vagy a kiadóhivatalban folyó hó 25-ig lefizetni sziveskedjenek, hogy ezáltal a szükséges példányszámok megrendelését megtehessek. A jelzett időn túl és a nem egész évre szóló megrendeléseket figyelembe nem vehetjük.

— **Szerelmes levél.** A poezis talajra talán nemcsak a kényelmes íróasztal, hanem a kényelmetlenebb gyalpad mellett is. Élénken bizonyozza ezen állításunkat a levél, melyet Juczika szobaleányzó névünnepeére küldött egy titkos imádója s melyet a takaros Juczika leányzó beküldött a radekezióba, hogy az írástudó urak szerkesztésük ki ottan. Megesselekesztjük a kisserkesztést. Minden leányzó okulására, imhol a szerelmes levél:

„Egyetlen drága angyalom! Az Isten áldja meg a mennyei felséget, hogy felhagyott virradni téged ezen mai, bársonnyal behuzott, arany patkószegekkel kivert névnapodra. Öntsön téged annyi áldással végig, ahány szál haj van a fejedben s ha netán csusz, köszvény, vagy egyéb nyavalya kerülgené becses személyed tájkát, két-két paradicsombeli angyal álljon melletted mogyorópálczával, és kergesse azokat oda, ahonnt jöttek. Téged pedig úgy mártogassanak mindenféle boldogságba, mint Fáraó népét hajdanán a vöröstengeterbe. És ha eljön ama kegyetlen kaszás, ki minden embert szénának néz és csürébe takarít, téged lelkem ne hagyjanak ama mennyei szekeresek igen sokáig forspont után járni, hanem egy-kettőre vigyenek be a menyeknek legfényesebb pitvarába.”

Ez az utóbbi passzus, névünnepre ugyan nem valami alkalmas, de czifrán lévén mondva, — hát megjárja. Remélhetjük, hogy Juczika leányzó nem is igazat ad e mondásoknak az ő szerelmes szívével.

x **Figyelem!** *Karácsony és újév* küszöbén állunk és tudva, azon régi bevett szokást, hogy senki sem mulasztja el, hogy ismerőseinek és hozzátartozóinak ne kedveskedjék valami **értékes tárggyal**, ennél fogva mulhatatlan kötelességünknek tartjuk az igen tisztelt vevő közönség **b. figyelmét Halmágyi Sámuel jó hírnévnek örvendő** női felöltő aruházára felhívni, amely ez alkalomra a dusan felszerelt raktárát mélyen leszállította, hogy mindeniknek alkalma nyíljon **olcsó, szép és divatos** ajándékokkal kedveskedni. Dús választék a legújabb kivételű **báli belépőkben**.

x **T. olvasóink** figyelmébe ajánljuk **Serényi** budapesti hírneves órás- és ékszerész hirdetését, mert e megbízható cég vidéki rendelésekre különös gondot fordít.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata. —

Királyunk és a német császár.

Budapest, december 22. Megerősítik azt a hírt, hogy Szögyén-Marich osztrák-magyar nagykövet tegnapi kihallgatása alkalmával Ferencz József királynak egy sajátkezű levelét adta át Vilmos császárnak.

Budapest, december 21. Vilmos császár tegnap a királyi palotában megnézte azt a vázát, a melyet a Ferencz József császár és király nevét viselő testőr-gránátosezred tisztikara ő felségének, mint az ezred tulajdonosának 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából ajándékozott.

A washingtoni postaegyezmény.

Budapest, december 22. A kamara hozzájárult az 1897. január 15-én Washingtonban aláírt postaegyezményhez.

Halálozás.

Budapest, december 22. Kantacuzino volt pénzügyminiszter, a ki két hónappal ezelőtt betegsége miatt lemondott, az éjjel meghalt.

Vedekezés a tüdővész ellen.

Budapest, december 22. A Marlborough-Kouseben tegnap a walesi herceg elnöklete alatt gyűlést tartottak a tüdővész és tuberkulózis ellen való vedekezés módjainak és eszközeinek megvitatása céljából. Ott volt Salisbury miniszterelnök Rosebery lord és sok más befolyásos személy. A gyűlésen fölolvastak egy jelentést, amely szerint egy délafrikai cég arra vállalkozott, hogy Londonban kórházat épít tüdővészesek számára és azt teljesen berendezi. A költségek állítólag 20,000 font sterlingre rugnak.

Adóemelés Japánban.

Budapest, december 21. A kepviselelőház elfogadta az adóemeléssel szemben szóló törvényt, miután a kormány betérjesztette a szabadelvűek részéről indítványozott pótlásokat. Valószínűleg a felsőház is elfogadja a törvényt. Az új törvény 3 és egy harmad százalékban állapítja meg az adót.

Pályanyertes művészek.

Budapest, december 22. A téli kiállításra hirdetett pályázaton ma kerültek döntés alá. A Műbarátok köre 1500 forintos ösztöndíját **Hegedűs László**, a Ráth díjat **Kernstáder Károly** az Eszterházy díjat **Szlányi Lajos** nyerték el.

Ungyilkosság az iskolában.

Budapest, december 21.

Maszák Hugó, főrendiházi naplószerzőnek 18 éves Hugó fia, ki a VIII. ker. községi főreáliskola VIII. osztályu növendéke volt, ma reggel olyan titokzatos módon halt meg az iskolában, a mi arra enged következtetni, hogy ungyilkosságot követett el.

Reggel 8 órakor az intézetbe ment és ott sorba elbucszott osztálytársaitól. Azok kérdezték, mi a baja. Nem felelt semmit, csak a homlokára mutatott. — Egyik jóbarátját fölkererte, hogy kísérje át a tanári szobába. Akkor már annyira rosszul érezte magát, hogy alig bírta a lábán járni.

A tanári szobában fölkereste dr. Chovancsák István osztályfőnököt s kérte engedje haza, mert nagyon rosszul érzi

magát. Az osztályfőnök rögtön megadta erre az engedélyt. Alig hogy Maszák az ajtóhoz ért, mintha villám sújtotta volna, összeesett.

Az ottlevő tanárok, kik éppen előadásukat akarták megkezdeni, az előszobában lefektették, azt gondolva, hogy epilepszia lepte meg. Erre megérkezett Meiszner Imre intézeti tanár és szigorló orvos. Az első pillanatra ő is azt gondolta, hogy epileptikus beteggel van dolga; lehajolt hogy ruháit feloldozza és ekkor tűnt föl neki, hogy a hányszor a beteghez nyul, mindannyiszor görcsös rohamokat kap.

Erre Meiszner jobban megvizsgálta és azt találta, hogy az érverés és szívműködés fölötté gyenge, a beteg arca elkékül, a lélegzés kimarad. Mindjárt ama gyanújának adott kifejezést, hogy ez mérgezés.

Felsman igazgató eközben elküldött az intézeti orvoshoz, dr. Gerlóczy Zsigmondhoz. Meiszner ezalatt Toborffy tanárral egyetemben mindenféle élesztési kísérletet tett.

Aethert szagoltattak, aether-injekciót adtak, mesterséges lélegzést alkalmaztak, de mindhiába. Mire dr. Gerlóczy megérkezett, már csak a beállott halált konstatálhatta.

Az igazgató rögtön értesítette a szülőket és az ifjúságot hazabocsátotta.

A szülők mondják, hogy a fiu néhány nap előtt is emlegette már, hogy öngyilkos lesz. A cseléd pedig azt állítja, hogy ma reggel észrevette, hogy egy pohár vízbe valami fehér port hintett és azt kiitta. Hogy mi vitte a szerencsétlen ifjút a végzetes tette, senki sem tudja. Gyenge tanuló volt, de e mellett jó vi-seletű.

Hogy már régen foglalkozott az öngyilkosság eszméjével, kitűnik abból is, hogy bátyjától, a ki orvos, néhány nap előtt állítólag cinkáliumot kért physikai kísérletre. A bátyja azonban kereken megtagadta a mérget.

A fiu öngyilkosságának okát még misztikusabbá teszi az a körülmény, hogy tegnap este későn ment haza és pedig nem egyedül, hanem egy leányval, a kiről a szülők nem tudtak. Tegnap egész nap nem volt az iskolában s ma reggel otthon is mindenkitől elbucszott.

Az apja otthon egy czédulát talált, a melyre ez a két szó volt írva: „Öngyilkos leszek.”

A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről és a hullát a törvényszéki orvostani intézetbe vitette boncolás végett.

Irodalom és művészet.

* A „*Rejtelmes Világ*”, a modern spiritizmus eme kiváló organuma, szerkesztőt s gazdát cserélt. Legújabb száma, mely két iven gazdag s változatos tartalmával magasan kiemelkedik a hasonlirányú termékek közül, már Müller A. jónévű budapesti könyvkereskedő kiadásában jelent meg. Az új kiadó sem a fáradságot, sem a költséget nem kiméli, hogy a lap, — mely ezentul hetenkint fog megjelenni, — már külső esinje révén is imponáljon. A szellemi vezetés gyakorlott kezében van s a lap hasábjai a spiritisztikus gárda legkiválóbb s legtekintélyesebb íróit foglalkoztatják. A mostani szám tartalmából kiemeljük a következőket: A spiritisztikus jelenségek csoportosítása. — Hazai seanceok. — A jövődö-mondás és a spiritizmus. — Kisértetek. — Egyről-másról. — A spiritisztikus irodalom. — Tárca: A spiritizmus napjainkban és Szellemidzés. Hogy lett dr. Cyriax, a hírneves orvos-tanár spiritista? (könyvalakban, 16 oldal) Az előnyös változás, — mint látható, — egészen új korszakot

teremtett a lap életében, amit bizonyára csak örömmel vesznek tudomásul nemesak a spiritizmus hívei, hanem általában a miszticizmus iránt érdeklődők is. S vajjon van-e olyan értelmes lény a földön, ki a tulvilági lét rejtelmes honából előderengő világosság felé kíváncsisággal ne fordulna? — A lap nagy terjedelme s rendes heti megjelenése dacára az előfizetési árak maradtak a régié: t. i. egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., finom papirosra nyomva pedig: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr., mely összeget a lap kiadóhivatalához, Budapest, VIII., Üllői-ut 12., kell küldeni.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradi Ödön.** —

(Folytatás.) 46.

— Igen sajnós valami nagyon is szomorú. Colchester vendégét, Selvint, ma este a régi kápolnánál, tört karral, megsértett fővel, s több törsturással a hátán félholtan találták.

— Selvint! kiáltá a Baronet elhalványodva. Ki követhette el ez átkodott tettet?

— Azt még ki kell kutatni.

— De vajjon mi oka lehetett a tettesnek.

Selvinnél volt egy jelentékeny összeg pénz s ez eltűnt.

— Nem látta ő, hogy vajjon ki támadta meg?

— Azt nem tudjuk. Amióta haza hozták, nem szólt még egy szót sem s kétséges, hogy egy általán fog e még szólni.

— Szegény kópé!

A Baronet nyugodtan igyekezett beszélni, de izgatottságát nem bírta elrejteni.

— Miriámnak, kezdé megint ma este nem szólunk erről semmit. Hiszen oly békésen alszik.

— Báresak mindig jól aludna, mondá Archie, miközben kezét szorított nagybátyjával.

— Jó éjt, Archie, — mondá a Baronet. Nagyon meg vagy hatva, amiút látom. Talán veled maradjon Palmer?

— Nem, köszönöm, nagybátyám. Még egy kicsit várok, mert az alvásból nem igen lesz ma nálam valami.

Sir Henry visszatért szobájába.

Ernyős éjjeli lámpa égett az ágy mellett, melyben Miriám, csodás szépségében aludt.

Letérdelt az ágy elé s imádkozott. Azután felemelkedett s gyengéd szeretettel hajolt az alvó angyal felé.

— Bocsáss meg, Miriám, mondá, midőn még az álomban is nyaka köré fonódtak hófehér karjai s ajkai a reá nyomott csókokat viszonzták; bocsáss meg, ha irántad még csak gondolatban is egy percig követtem el igazságtalanságot, bünnélküli szép Miriám!

II.

— Nem is tudtam, hogy ön a házban van, Archie, mondá Miriám, midőn ez utóbbi másnap reggel a reggeliző szobába lépett és szokott modorban, barátságosan üdvözölte. Talán csak nem rejtőzött el tegnap este, vagy későn jött haza?

— Igen, későn jött haza, felelt Sir Henry a kérezt helyett; akadályozva volt valami miatt, a mi Colchesteréknél történt. Valami nagyon rossz volt, demde?

A Baronet unokaöcsésének egy szemhunyoritással tudtára adta, hogy ne mondjon el mindent egyszerre Miriámnak.

— Igen, nagyon rossz dolog történt, — mondá tehát Archie Mr. Selvint egy séta alkalmával meglepték s megszürták.

— Mikor történt az?

— Nap nyugta után; nagyon is rászédtek a szegény kópét.

— De csak nincs halálosan megsebesítve? kérdé Miriám.

— Ó ártatlan, gondolá Ravel magában, ártatlan mint a sabbath, mely akkor beállt.

Azután hangosan szólt:

— Olyan gyorsan nem lehetett biztosat megállapítani. De még a nap folyamán által megyek tudakozódni.

Többet e tárgyról egyelőre nem beszéltek. Archie nem bizta feljogni, hogy Sir Henry miért titkolja el neje elől az igaz valóságot.

Valószínűleg csak azért, hogy kelemetlenül ne érje, mert arról, hogy Selvin kiesoda arról nem volt sajtalma sem gondolta magában a fiatal ember.

Miriám mint rendesen a templomba ment s ott látta Mrs Digbyt, a ki istenitisztelet bevégezése után hazzá szegődött és őt meg a Baronetet hazakísérte, úgy hogy kénytelenek voltak már reggelire is meghívni.

— Akkor mindjárt segédkezhettek az átöltözködésnél, mondá Miriámhoz. A nélkül is sok elbeszélni valóm van. Házunk most nagyon szomorú, és kis tanítványom nagyon elkeseríti életemet.

— Ki az ön kis tanítványa?

— Anna. A gyermek valódi kinzó szellem. Ha nem volna olyan óriás türelmem, úgy ma-holnap arra a pompás öltetire jönnék, hogy nyakon verném a kisikét egy párszor s ott hagynám.

Lady Miriám mosolygott és sajnálkozásának adott kifejezést.

— Szomorú ház az most, folytatá Mrs. Digby. A szörnyű balesetről azt hiszem hallotta már, a mely tegnap este történt.

A szegény ifju Colchester nem éltul a mai napot és Mr. Selvinhez sem fűződik sok remény.

— Micsoda?! kiáltá Miriám.

— Igaz az, kedves barátnőm. Mikor haza hozták, csurgott róla a vér. Ah, borzasztó látvány volt! Senki sem tudja, hogyan történt. Csak annyit tudni, hogy ugyanazon helyen, a hol megtalálták, röviddel az előtt egy idegen nővel látták beszélni. Az ötvenezer forintnyi összeg, melyet magánál hordott, eltűnt.

— Mondja meg az igazat, Mrs Digby, mondá Miriám komoly hangon. Tudom, hogy ön gyűlöl engemet, de azért ne üzön belőlem játékot.

— Ön azt hiszi, hogy gyűlölöm! kiáltá az özvegy nevetve. Természetesen, magam is elbízom, mert véleményem szerint az emberek egymást többé kevésbé gyűlölnek. Ön fiatalabb mint én, szebb is és jobb viszonyok között él, mint én. Önnek van fogatja, van páholya a színházban, van gyémántja, szép Livré-szolgája s szép gazdag ura. Ön bir mindennel, mire én tizenöt évvel ezelőtt törekedtem.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1898. december hó 22-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	120.—	120.50
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.—	121.—
" koronajárdék 4%	—	97.75 98.75
" regále vált. köt. 4 1/2%	100.50	101.25
Osztrák aranyjárdék 4%	120.—	120.50

Egységes államkötvény 4 1/2%	100.85	101.35
Tisza-szegedi 4%-os nyér.-sorsj.	138.—	139.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	391.25	391.75
Osztrák hitelbank részvény	359.70	359.00
Magyaripar- és keresk. bank. r.	101.75	102.25

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogban 4%-os sorsj.	122.25	123.25
3%-os	103.—	104.—
Osztrák földhítel sorsjegy 3%-os	120.25	121.25
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.50	11.—
Osztrák "	19.50	20.—
Olasz "	11.60	11.90
Bazilika sorsjegy	6.50	7.—
Jó-szív "	3.80	4.20

Pénznomok:

Cs. és kir. arany	5.68	5.77
20 márkás arany	11.80	11.84
20 frankos arany	9.52	9.58
1 Sovereigns	12.05	12.09

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. december 21-én.

A forgalom ma igen korlátolt volt, alig kelt el 5—6000 mm buza, ez is felerészben idegen áru volt. Finom buzák tartották árukat, alárendelt minőségek inkább olcsóbban lettek kínálva.

Rozsban csekély üzlet volt. Az árak inkább névlegesek, 8 frt 15 krt fizettek helybeli paritáson.

Árpa takarmányáru szilárd, elkelt szerb áru 6 frt 20 krral elvámolva. Sörárpa teljesen üzlettelen.

Tengeriben helyben nagyobb volt a kínálat, prima áruért 4 frt 40 krt fizettek, nedvesebbet 4 frt 20 krért adtak el helyben. Helybeli paritáson elkelt 4 frt 27 és fél krtól 4 frt 30 krig.

II. Nataridő-üzlet.

A karácsonyi ünnepek már ma előrevetették árnyékukat. Új spekulációba alig-alig bocsátkozott valaki és így az üzlet csakis lebonyolításokból áll ki. Különös impulzus hiányában árhulámsz nem igen volt. Októberi buza 9.46—9.90.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	9.64—9.65
" áprilisra	9.45—9.46
Rozs márcziusra	8.23—8.24
Tengeri májusra	4.88—4.89
Zab márcziusra	5.89—5.90
Repeze augusztusra	12.20—12.30

Délután 4 1/2 órakor zariat:

Buza márcziusra	9.67—9.68
" áprilisra	9.47—9.48
Rozs márcziusra	8.26—8.27
Zab márcziusra	5.90—5.91
Tengeri májusra	4.90—4.91
Repeze szeptemberre	12.25—12.35

Közönség köre.

A rendőrség figyelmébe.*

A kápolnási-utczában levő közkutak és a körülötte történendőket ajánlanám az igen tisztelt közönség éber figyelmébe. A közkutakat a nemes város drága pénzén azért csináltatta, hogy a közönségnek legyen jó ivóvize. Amde a mi e kut körül történik, az jóval felülmúlja a eselédi traacsot és hancuzást. Csupa kedvtelésből bedugják a kut kivezőtő esővét, hogy a víz a felső esőből is ömöljön a eselédék nagy gaudiumára, de a járó-kelők veszedelmére, mert a kifolyó víz elönti az utat és járdát és nyaktörővé teszi a közlekedést. A város vagyona nem lévén bitang jószág, se Csáky-féle szalma, jól tenné tehát a rendőrség, ha néha néha szemmel tartaná a kápolnási utca közkutját.

Egy közelben lakó.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyó szám 83. Bérlet 68-ik szám „B”
Ma, csütörtökön 1898. december 22-én

A remete csengetyüje.

Regényes opera 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Tibau, gazdag bérlő	— —	Szentes János
Georgette, neje	— —	F. Kállay L.
Belamy, dragonyos altiszt	— —	Mezei Andor
Sylvain, első szolga Thiba-	— —	Karacs Imre
utnál	— —	
Triquet Rosse, szegény pór	— —	
Feány	— —	Leopold F.
Igy dragonyos hadnagy	— —	Csáky F.
Egy dragonyos	— —	Marosi S.
Egy lelkész	— —	Csatár Gy.
Erisztán, a menekülők vezére	— —	Rubos Árpád
Clandn de Sauterem fiu	— —	Lendvai P.
Egy leány	— —	Cserényi M.

Holnap, pénteken, december hó 23-án

UGYANEZ.

Bérekcsik díjszabályzata.

	Két	Egy
	levas	levas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeltől 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeltől 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-401 esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
Háromnegyed órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapítás és visszamenet nélkül a város se-	50	30
rompóján belül		
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a vég-		
tisztesség a templomban történik		
A temetőbe ki és vissza	2	1-40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1-20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal		
menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab mátha		
után 10 kr. jár		
A korsolyázó vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár,		
légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz		
menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	90	60
A nagyrendi fürdőházhoz, polgári vagy katonai		
léveldehez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Különböző három- és lövésárterre oda és vissza egy		
órai várakozással	1-20	90
Minden következő órára	40	30
A katonai lakóhelyhez és katonai kórházhoz me-		
net vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeltől 6 órától esti 9 óráig számítottak.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konecz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Legalkalmasabb

Karácsonyi és újévi ajándékok:

arany-, ezüst ékszerek, láncok, gyü-
rök, zsebórák, ingaórák, ébresztők stb.
ugy KÉSZPÉNZÉRT (utánvét mellett) mint
előnyös és szolid

részletfizetésre

legelőnyösebben vásárolhatók 5 évi jótállás mellett

SERÉNYI

óra és ékszer gyári
raktárában
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut
34., I. em.

Flók-üzlet: II., Fő-utca 21.

A világhírű AUDEMARS FRÉRES genfi óragyár
kiz. vezérképviselése.

Vidéki megbízások pontosan eszközöltetnek.

TELEFON.

Képes árjegyzék ingyen.

Karácsonyi és újévi

hasznos

ajándéktárgyakat

tüveg-, porcellán-, majolika-, china-
ezüst- és bronz

különlegességeket,

valamint mindezen szakba vágó ezikeket
a legnagyobb választékban a legjutányo-
sabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre.

Vidéki megrendelések pontosan és lelki-
ismeretesen teljesítetnek.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó
folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó vellezeket,
atlas-satin és batistokat,
haraszt-kendőket,
téli gyapjú-nagykendőket,
valamint

szőnyegeket, függönyöket

tetemesen leszállított árakon árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsátér.

Több ezer darab

maradék női ruhaszövetekből

feltűnő olcsó áron!

7 méter egy ruhanak való női divatszövet
2 frt 20 kr.

AZ „ANKER”

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Igazgatóság:

Bécs, I. Hoher Markt II.

(Anker-hof)

Magyarországi vezérképviselőség:

Bpest, VI., Deáktér 6. sz.

(Anker-udvar)

a társaság saját házaiban.

Olcsó díjak, nagyon kedvező feltételek, a képzelhető
legnagyobb biztonság.

Összes vagyon 1897. végén 62 millió forint.

Biztosított tőke 1897. végén 240 „ „

Eddigi kifizetések 101 „ „

A osztalékterv szerint nyeresémosztalék 5 év után évenként.

B „ „ „ „ már 3 év „ „

A nyeresémosztalék A osztalékterv szerint évek óta az évi díj
25%-át teszi ki; B osztalékterv szerint az 1894. évben biztosítottak az évi
díjak 12%-át, az 1895. évben biztosítottak az évi díjak 9%-át kapták.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Mindenemű haláleseti-, életesi- és járadékbiztosítás.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezér-
képviselőség, hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők, valamint
a társaság ügynökei.

Előjegyzési naptár

az 1899. évre

a megrendelő czégnyomásával és reklámjával
diszes kiállításban

50 db

100 db

200 db

25 frt

48 frt

90 frt

megrendelhető a

Csokonai nyomda- és kiadó-
részvénytársaságnál

Debreczenben.

Mintákat kívánatra bemutatunk.